

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата

§1. Чл. 99 ал. 3 се изменя така:

„(3) Общинският съвет определя цената за паркиране на местата по ал.1, както и реда и условията за плащането ѝ от водачите на специализираното звено на общината или на юридическото лице по чл.12, ал.1, т.13 от Закона за обществените поръчки, на което е предоставено управлението на тези места. Тази алинея не се прилага, когато местата по ал.1 се предоставят за управление и поддържане по реда на Закона за концесиите.“

§2. В чл. 167, ал. 2, т. 2 думата „такса“ се заменя с „цена“, а думата „таксата“ се заменя с „цената“.

Заключителна разпоредба

§3. В Закона за местните данъци и такси (Обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 30 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 53, 54 и 102 от 2012 г. и бр. 24, 30 и 61 от 2013 г., бр. 101 и 105 от 2014 г. и изм. бр. 14 от 2015г.) в чл. 6 се създава ал. 3:

„(3) Ползването на общинските тротоари, площи и улични платна или на части от тях като зони за платено и безплатно паркиране се урежда с отделен закон и наредба на общинския съвет.“

Вносител:

Мотиви

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата

Предложението решава три въпроса, породени от прилагането на досегашната редакция на разпоредбата на чл.99, ал.3 от закона за движение по пътищата, по които имаше и продължава да има многобройни съдебни спорове между общините и гражданите и които са решавани нееднакво от съдилищата:

1. Каква е правната същност на сумата, която плащат водачите за паркиране на ППС на местата, определени по реда на чл.99, ал.1 от ЗДвП?

Досегашната разпоредба я определя като „такса“. Това повдига въпрос дали тази такса е „местна такса“ по смисъла на ЗМДТ и необходимо ли е нейният размер да се определя според разходите за предоставяне на услугата или тази такса е друг вид „такса“, различна от „местна такса“ по ЗМДТ и не е нужно размерът и да се определя според разходите за предоставяне на услугата. Определянето на сумата като „цена“ съответства на разпоредбата на чл.99, ал.1 от ЗДвП, според която определянето на места за паркиране произтича от качеството на общината на собственик на частите от улиците, площадите, тротоарите и другите терени, които се предназначават за паркиране на ППС. Обичайно собственикът предоставя услуги като стопанска дейност срещу цена, а не като социална дейност срещу такса като надмощен по отношение на ползвателя на услугата. Определянето на сумата като „цена“ дава възможност на общините да определят размера ѝ на пазарен принцип съобразно търсенето на места за паркиране в различните райони на населените места, както и да регулират количеството на ППС в централните им части с цел устойчиво развитие и благоприятни условия за живеене, труд и отдых на гражданите (чл.1, ал.1 от ЗУТ) и здравословна и благоприятна околна среда (чл.15 и чл.55 от Конституцията).

2. На кого се предоставя управлението на местата за паркиране?

Предложението е съобразено с досегашната практиката в общините и определя изрично, че местата за паркиране се предоставят за управление или на специализирано звено на общината (общинско предприятие по глава VI от ЗОС или друго звено на общинска бюджетна издръжка), или на юридическо лице по чл.12, ал.1, т.13 от ЗОП – това е дружество, за което са изпълнени едновременно следните условия: 1) капиталът му е изцяло общинска собственост или собственост на холдинг, чийто капитал е изцяло общинска собственост; 2) обект е на контрол, подобен на този, упражняван от кмета на общината и общинския съвет върху собствените структурни звена на общината и 3) най-малко 80 на сто от оборота му е формиран от дейности, свързани с осигуряване изпълнението на функции на общината. Контролът от страна на кмета на общината и на общинския съвет върху специализираното звено на общината, съответно – юридическото лице по чл.12, ал.1, т.13 от ЗОП е гаранция, че при осъществяване на дейността си то няма да

злоупотребява с господстващото си положение на пазара на услугата „предоставяне на места за паркиране в населените места“ и ще се съобразява с нуждите на потребителите на тази услуга.

Второто изречение в новата редакция на ал.3 на чл.99 от ЗДвП дава възможност на общината да не използва възможностите, които ѝ дава тази разпоредба, а да предостави местата по ал.1 за управление и поддържане на концесионер, определен по реда и условията на Закона за концесиите.

3. В чий бюджет постъпват сумите, които плащат водачите за паркиране на ППС на местата, определени по реда на чл.99, ал.1 от ЗДвП?

Неяснотата при сегашната уредба следва от неяснотата относно правната същност на тези суми – ако те са „местна такса“ по ЗМДТ, то следва да постъпват в бюджета на общината (чл.9а, ал.3 от ЗМДТ), но ако те са „цена“, то могат да се събират от организацията, която управлява местата за паркиране и да се използват за благоустрояването им, за подобряване на транспортното обслужване на населението на общината или за постигане на други цели, включени в предмета ѝ на дейност, определен от Общинския съвет.

Проектът за изменение на Закона за движение по пътищата не изисква извършването на разходи от държавния бюджет, нито генерира приходи в него. Той има значение за бюджета на всяка отделна община, която би се възползвала от възможността да определи места за платено паркиране, но отражението му върху бюджета на тази община следва да изследва при приемане на решенията на нейния общински съвет, съобразно правилника за дейността му.

Няма задължителни за Република България изисквания на правото на Европейския съюз, които следва да се съобразят при приемането на предложени проект за закон.

В заключителната разпоредба се предлага изменение на чл.6 от Закона за местните данъци и такси, което е правна последица от изменението на чл.99, ал.3 от ЗДвП и изключва изрично от приложното поле на ЗМДТ условията и реда за определяне на размера и за плащане на сумите за използване на зоните за платено и безплатно паркиране в населените места.

Вносител: